

Saksbehandler:	Steinar Moen	Arkivnr.:	KA-11818
Telefon:	23 08 14 20	Dato:	4. mars 2013
		Erstatter rundskriv:	

Kirkemusikerens rolle ved valg av musikk ved kirkelige handlinger

KA får fra tid til annen henvendelser vedr. problemer som oppstår ved uenighet om valg av musikk til en kirkelig handling. En særskilt problematikk er knyttet til avspilling av musikk fra CD eller annen kilde.

Regelverk

I Tjenesteordning for menighetsprester § 7 annet ledd heter det:

Forrettende prest har ansvaret for å lede forberedelsen og gjennomføringen av gudstjenester og kirkelige handlinger. Presten har i denne sammenheng rett til å treffe beslutning i alle forhold der beslutningsmyndigheten ikke er lagt til andre enn presten.

Etter ny gudstjenesteordning, er det menighetsrådet som fastsetter grunnordning for menighetens gudstjenester. Ut over dette, er det fra sentralt hold stimulert til bredt samarbeid om innhold og gjennomføring av gudstjenester, både med aktive i menigheten (gudstjenesteutvalg) og ansatte (prest, diakon, kateket/trosopplærer, kirkemusiker). Gjennomføring av kirkelige handlinger ligger ikke under menighetsrådets/fellesrådets ansvarsområde, men de har plikt til å stille med lokaliteter, og er arbeidsgiver for kirketjener/kirkemusiker mv. som er nødvendig for å få gjennomført tjenesten.

I Gudstjenestebokas alminnelige bestemmelser, er det for kirkelige handlinger regulert et særskilt ansvar for kantor/organist:

I bestemmelsene om gravferd heter det i pkt 4: *Salmer og sanger skal godkjennes på forhånd av den som skal forrette. [...] Alt musikkstoff som skal brukes, skal på forhånd godkjennes av kantor/organist.*

I bestemmelsene om vigsel heter det i pkt 5: *Salmer og sanger må på forhånd godkjennes av forrettende prest og det musikalske stoff av kantor/organist.*

Bestemmelsene skal sikre en musikkfaglig vurdering og rådgiving overfor prest, pårørende og andre involverte. Kirkemøtet/Kirkerådet har ikke utarbeidet særskilt veiledning til de refererte punktene, de må forstås på bakgrunn av helheten av øvrige punkter i Gudstjenestebokas alminnelige bestemmelser.

Kirkelig/privat

For både gravferd og vigsel understrekes i de alminnelige bestemmelsene det at dette er en «kirkelig handling av gudstjenestlig karakter» og at det som skal skje må tilpasses dette. Samtidig er det klart at både gravferd og vigsel har et personlig/privat preg hvor det er både ønskelig og nødvendig at det tas hensyn til de ønskene som framsettes fra avdøde/pårørende/familie/brudepar. I dette spenningsfeltet er det nødvendig å yte god veiledning fra kirkens side, men samtidig vise nødvendig åpenhet og imøtekommenhet for situasjoner som er helt spesielle for den familien som er berørt.

Lokale regler

Det er ikke uvanlig at det lokalt er utarbeidet oversikter over musikk som er egnet/anbefalt til vigsel/begravelse, og at slike oversikter letter kommunikasjonen med familier/begravelsesbyråer når programmet skal fastsettes. Noen steder er det i slik sammenheng fastsatt regler for avspilling av musikk fra CD eller liknende. KA antar at det er lite tjenlig å lage en uttømmende liste over musikkutvalg eller kategoriske regler for CD-bruk. Det er forutsatt at både prest og kirkemusiker går inn i en reell dialog i det enkelte tilfelle om

Saksbehandler:	Steinar Moen	Arkivnr.:	KA-11818
Telefon:	23 08 14 20	Dato:	4. mars 2013
		Erstatter rundskriv:	

hvordan rammene for den kirkelige handlingen skal utformes.

Særskilt om bruk avspilling av CD eller liknende

I 2009/2010 var det en offentlig debatt om bruk av CD ved slike anledninger. KA tok i mars 2010 initiativ til en konsultasjon mellom sentrale aktører om spørsmålet. Ut fra materialet som da ble framlagt og etterfølgende diskusjon, legger KA til grunn:

- Generelt anbefales at det brukes levende musikk i kirkelige handlinger. Prest og kirkemusiker bør gjennom dialog søke å komme fram til en best mulig løsning hvor pårørendes/familiens ønsker er lyttet til.
- Kirkemøtets bestemmelser kan ikke tolkes dit hen at det *ikke* er tillatt å bruke CD-avspilling ved kirkelige handlinger. Ved gravferd bør slik bruk av musikk legges til minneordene.
- Skal det avspilles musikk fra CD mv., kreves det musikkanlegg og styring av dette som yter rettferdighet til gjengivelsen i det aktuelle kirkerom/seremonirom.

Uenighet/konflikt

Ved enkelte anledninger har det oppstått konflikt mellom kirkemusiker og prest/arbeidsgiver om valg av musikk ved kirkelige handlinger. KA har behov for å minne om og klargjøre følgende:

- De reglene som er omtalt ovenfor har status som forskrift. Det betyr at aktørene som har oppgaver/ansvar knyttet til planlegging og gjennomføring av kirkelige handlinger må ta hensyn til disse bestemmelsene.

- Kirkemusikernes myndighet til å godkjenne musikkstoff må forvaltes ut fra de grunnleggende hensynene som gjelder, og som er omtalt i Gudstjenestebokas alminnelige bestemmelser. Kirkemusikeren forventes å samarbeide med forrettende prest om å kvalitetssikre den kirkelige handlingen, den skal ikke være en arena for markering av egne, private preferanser eller musikkestetiske posisjoner.
- En kirkemusikers arbeidsavtale med fellesrådet innebærer en lojalitetsplikt til de mål og verdier som fellesrådet/menigheten(e) har for sin virksomhet, inkludert plikt til å bidra positivt til Den norske kirkes omdømme. Gudstjenestebokas bestemmelse om at kantor/organist skal godkjenne musikkstoff kan ikke isoleres fra denne lojalitetsplikten. Om nødvendig må arbeidsgiver bruke styringsretten for å korrigere dersom kantors/organists forvaltning av godkjenningsmyndigheten kommer i motsetning til de overordnede mål og verdier som er regulert i Gudstjenesteboka eller Tjenesteordning for kantorer, eller er i strid med den grunnleggende lojalitetsplikten i arbeidsforholdet.

KA anbefaler at arbeidsgiver tar initiativ til å drøfte disse spørsmålene med kirkemusikerne, prestene og ev. aktuelle begravellesbyråer for å arbeide fram en felles grunnholdning og gode rutiner for planlegging og avvikling av kirkelige handlinger mht. musikkvalg.

Frank Grimstad, adm.dir.

KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon